

UZAICINĀJUMS IESNIEGT ATSAUKSMES PAR INICIATĪVU (bez ietekmes novērtējuma)

Dokumenta nolūks ir sabiedrību un ieinteresētās personas informēt par Komisijas darbu, lai tās varētu iesniegt atsauksmes un rezultatīvi piedalīties apspriešanās.

Aicinām šīs grupas paust viedokli par Komisijas skatījumu uz problēmu un iespējamajiem tās risinājumiem, kā arī sniegt būtisko informāciju, kas varētu būt to rīcībā.

INICIATĪVAS NOSAUKUMS	ES rīkkopa cīņai pret viltošanu
VADOŠAIS ĢD UN ATBILDĪGĀ NODAĻA	GROW ĢD — C4 nodaļa
PAREDZAMĀIS INICIATĪVAS VEIDS	Tiks noteikts
ORIENTĒJOŠAIS LAIKS	2022. g. 4. cet.
PAPILDINFORMĀCIJA	https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/enforcement_en

Dokuments ir izstrādāts tikai informatīvos nolūkos. Tas neskar Komisijas galīgo lēmumu par šīs iniciatīvas turpināšanu vai tās galīgo saturu. Visi dokumentā aprakstītie iniciatīvas elementi var mainīties, t. sk. hronoloģija.

A. Politiskais konteksts, problēmas definīcija un subsidiaritātes pārbaude

Politiskais konteksts

Arsenālā, ar ko ES tiesiskajā regulējumā tiek apkarota viltošana, ietilpst [Direktīva 2004/48/EK](#) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu un [Regula \(ES\) Nr. 608/2013](#) par muitas darbu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā.

Papildus šiem juridiskajiem pienākumiem Komisija sekmē [nozares iniciatīvas intelektuālā īpašuma jomā](#) un intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanā turpina ievērot pieeju “follow the money” jeb “sekojiet naudai”¹, pamatojoties uz [2014. gadā pieņemto intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanas rīcības plānu](#) un [uz labāku intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu vērstu visaptverošu pasākumu kopumu \(2017. gads\)](#).

Padome 2018. gada 1. marta [secinājumos par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu](#) uzsvēra: “*lai cīnītos pret IIT pārkāpumiem, visiem iesaistītajiem publiskā un privātā sektora dalībniekiem ir jāstrādā saskaņoti un koordinēti.*” 2020. gada 10. novembra [secinājumos par intelektuālā īpašuma politiku un par dizainparaugu sistēmas pārskatīšanu Savienībā](#) Padome mudināja Komisiju, lai tā “*nosaka principus, lai vēl vairāk uzlabotu trīspusējo sadarbību starp tiesību īpašniekiem, starpniekiem un tiesībaizsardzības iestādēm nolūkā izstrādāt efektīvas viltošanas novēršanas stratēģijas.*”

[Komisijas 2020. gada IĻ rīcības plānā](#) tika paziņots par ES rīkkopas izveidi cīņai pret viltošanu; tajā izklāstīti principi, kas vada kopīgu rīcību, sadarbību un datu apmaiņu starp tiesību īpašniekiem, starpniekiem un tiesībaizsardzības iestādēm.

Šī nozarei specifiskā iniciatīva neskar ES tiesisko regulējumu. Tās īstenošana izpaudīsies vairākos horizontālos instrumentos un iniciatīvās.

Tajā ir izmantota gan prakse, par kuru ir ziņots, un principi, kas intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā izstrādāti saistībā ar pieeju “sekojiet naudai”, gan nozares virzītas iniciatīvas, ko atbalsta Eiropas Komisija, jo īpaši [Saprašanās memorands par viltotu preču tirdzniecību internetā](#). Padome 2021. gada 18. jūnija [secinājumos par intelektuālā īpašuma politiku](#) uzsvēra, ka minētā saprašanās memoranda parakstītāju īstenotos centienus “*ievērojami pastiprinās digitālo pakalpojumu akts un gaidāmais ES instrumentu kopums cīņai pret viltošanu.*”

Visbeidzot, šī iniciatīva balstīsies uz darbu, ko veic [Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs](#), kuru pārvalda ES IĻ birojs (EUIPO novērošanas centrs). Novērošanas centrs informē par IIT īstenošanu un paraugpraksi šajā jomā. Tas arī informē sabiedrību, cenšas panākt, lai sadarbotos visas attiecīgās ieinteresētās personas, un nodarbojas ar labāku rīku izstrādi.

¹ Intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā pieeja “sekojiet naudai” izpaužas tā, ka tiek izstrādāti rīcībpolitiski pasākumi, ar kuriem ātri identificēt un pārtraukt komerciālā mēroga IĻ pārkāpumu darbības, lai samazinātu iespēju, ka komerciāla mēroga IĻ tiesību pārkāpumi nes peļņu.

Problēma, ko plānots risināt ar iniciatīvu

Viltotas preces² maldina patērētājus, var apdraudēt viņu veselību un drošību³ un var kaitēt videi⁴. Viltošana arī nopietni apdraud ekonomikas nozares, kurās ES uzņēmumi ir pasaules līderi, tā kavē Eiropas investīcijas un izaugsmi, atņem valdībām ieņēmumus un aptraipa tiesību īpašnieku reputāciju⁵.

Viltotāji vilto dažādu nozaru preces, piemēram, zāles un medicīnas ierīces, patēriņa preces (piemēram, pārtiku un dzērienus, kosmētiku un rotālietas), luksuspreces, uzņēmumu tiešajam tirgum paredzētas preces (piemēram, transportlīdzekļu rezerves daļas) un IT preces (piemēram, tālruņus, lādētājus un baterijas)⁶.

Neraugoties uz publiskā un privātā sektora ieinteresēto personu pastāvīgajiem centieniem šo tendenci apturēt, viltošana joprojām plaukst un zeļ. Viltoto preču imports 2019. gadā sasniedza 119 miljardus EUR, proti, gandrīz 5,8 % no ES importa⁷. 2019. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem vēl vairāk palielinājās kopējais uz ES robežām aizturēto preču skaits⁸.

Viltošana joprojām ir ienesīga noziedzīga darbība, saistībā ar kuru ir salīdzinoši mazs risks, ka tā tiks atklāta un par to tiks piemērots sods. Viltošanā cieši iesaistīti ir organizētie noziedzīgie grupējumi, un ĪL noziegumi bieži tiek apvienoti ar citām noziedzīgām darbībām (piemēram, ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, cilvēku tirdzniecību un dažkārt ar piespiedu darbu)⁹.

Viltošanā iesaistīto organizēto noziedzīgo grupējumu metodes kļūst arvien rafinētākas, un tie visā pasaulē izmanto gan visu reālo tirgu un digitālās ekonomikas potenciālu¹⁰, gan arī gūst labumu no piegādes ķēžu vājiem posmiem¹¹.

- Ar Covid-19 saistītu viltotu preču (piemēram, individuālo aizsardzības līdzekļu, testēšanas komplektu un vakcīnu) skaita pieaugums parādīja viltotāju spēju krāpšanas shēmas un darbības metodes ātri pielāgot mainīgiem apstākļiem, jo īpaši pielāgojot preces galvenās īpašības, tirgvedības stratēģiju un iepakojumu, lai tas atbilstu aktuālajam pieprasījumam vai to virzītu¹².
- Līdz ar tiešsaistes tirdzniecības uzplaukumu viltotāji izmanto internetu¹³ un jaunās tehnoloģijas, lai reklamētu, pārdotu un izplatītu savas preces¹⁴. Tie arī ļaunprātīgi izmanto citu piegādes ķēdes starpnieku pakalpojumus.
- Viltotāji preces no ražošanas tirgiem uz galamērķa valstīm transportē pa sarežģītākiem tirdzniecības maršrutiem un izmanto plašākas izplatīšanas ķēdes. Tie ļaunprātīgi izmanto noteiktas brīvās tirdzniecības zonas un starpposma tranzīta punktus, lai slēptu izcelsmes valsti, pārsainotu viltotas preces un pārmarķētu tās.

² Šīs iniciatīvas kontekstā jēdziens "viltotas preces" jāsaprot kā neoriģinālas fiziskas preces, ar kurām pārkāpj ĪT, [Direktīvas 2004/48/EK](#) 1. panta un 2. panta 1. punkta un [Regulas \(ES\) Nr. 608/2013](#) 2. panta 1. punkta izpratnē. Tā neattiecas uz preču paralēlo importu vai "pelēkā tirgus" precēm, strīdiem par licences līgumiem vai jautājumiem, kas saistīti ar tiesību izsmelšanu.

³ [EUIPO, *Qualitative Study on Risks Posed by Counterfeits to Consumers*](#) ("Pētījums par apdraudējumiem, ko viltojumi rada patērētājiem"), 2019. gads.

⁴ Viltotāji parasti neievēro vides aizsardzības noteikumus. Sk. [EUIPO *2020 Status report on IPR infringement*](#) ("2020. gada ziņojums par stāvokli ĪT pārkāpumu jomā"), 2020. gads.

⁵ 4. zemsivērtas piezīme. Tiešie pārdošanas apjoma zaudējumi ir 50 miljardi EUR gadā, turklāt gadā tiek zaudēti 416 000 darbvietu, savukārt nodokļu ieņēmumu un sociālā nodrošinājuma iemaksu zaudējumi sasniedz 15 miljardus EUR gadā (vidējie gada rādītāji, 2013.–2017. gads).

⁶ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un [EUIPO, *Global Trade in Fakes: A Worrying Threat*](#) ("Globālā viltojumu tirdzniecība: satraucošs apdraudējums"), Nelikumīga tirdzniecība, 2021. gads. Šajos apjomos nav ietvertas iekšzēmē ražotas un patērētas viltotas un pirātiskas preces un tiešsaistē izplatītas pirātiskas digitālas preces.

⁷ 6. zemsivērtas piezīme.

⁸ Eiropas Komisija, [Report on the EU customs enforcement of IPR: Results at the EU border, 2019](#) ("Ziņojums par muitas darbu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā: rezultāti uz ES robežām 2019. gadā"), 2020. gads. 2019. gadā tika aizturēti gandrīz 41 miljons preču, par kurām bija aizdomas, ka ar tām pārkāpj ĪT; salīdzinājumam — 2018. gadā to bija gandrīz 27 miljoni, bet 2017. gadā — 31 miljons preču.

⁹ [EUIPO *2020 Status report on IPR infringement*](#) ("2020. gada ziņojums par stāvokli ĪT pārkāpumu jomā"), 2020. gads. [EUIPO un Eiropols, *IP crime and its link to other serious crimes – Focus on poly-criminality*](#) ("ĪL noziegumi un to saikne ar citiem smagiem noziegumiem, īpašu uzmanību pievēršot dažādu noziedzīgu darbību kombinācijām"), 2020. gads; [EUIPO un Eiropols, *IP Crime Threat Assessment 2019*](#) ("2019. gada ĪL noziedzības draudu novērtējums"), 2019. gads.

¹⁰ Eiropas Komisija, [Report on the protection and enforcement of IPR in third countries](#) ("Ziņojums par ĪT aizsardzību un īstenošanu trešās valstīs"), 2021. gads, un [Counterfeit and Piracy Watch List](#) (Viltošanas un pirātisma situācijas uzraudzības saraksts), 2020. gads.

¹¹ 8. zemsivērtas piezīme. Eiropols, [EU serious and organised crime threat assessment \(SOCTA\)](#) ("2021. gadā veiktais smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējums (SOCTA)"); [EUIPO, *Monitoring and analysing social media in relation to IP infringement*](#) ("Sociālo plašsaziņas līdzekļu uzraudzība un analīze saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem"), 2021. gads; [EUIPO un Eiropols, *IP Crime Threat Assessment 2019*](#) ("ĪL noziedzības draudu novērtējums, 2019"), 2019. gads; [ESAO un EUIPO, *Misuse of Containerized Maritime Shipping in the Global Trade of Counterfeits*](#) ("Konteinerkravu jūras transporta ļaunprātīga izmantošana globālajā viltojumu tirdzniecībā"), 2021. gads; [Trade in Counterfeit Goods and Free Trade Zones](#) ("Viltotu preču tirdzniecība un brīvās tirdzniecības zonas"), 2018. gads; [Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods: Facts and Trends](#) ("Sīkpaku ļaunprātīga izmantošana viltotu preču tirdzniecībā: fakti un tendences"), 2018. gads; [Mapping the Real Routes of Trade in Fake Goods](#) ("Viltoto preču tirdzniecības reālo maršrutu kartēšana"), 2017. gads; [EUIPO, *Research on Online Business Models Infringing IPR*](#) ("Pētījums par tiešsaistes uzņēmējdarbības modeļiem, ar kuriem pārkāpj ĪT"), 1. posms, 2016. gads, 2. posms, 2017. gads.

¹² Skat. [OLAF uzskaito izmeklēšanu](#) par viltotu ar Covid-19 saistītu preču importu Eiropas Savienībā un Eiropola ziņojumus [Viral Marketing – Counterfeits, substandard goods and IP crime in the COVID-19 pandemic](#) ("Virusāla tirgvedība – viltojumi, standartiem neatbilstošas preces un intelektuālā īpašuma noziegumi Covid-19 pandēmijā"), 2020. gads, un [Pandemic profiteering – how criminals exploit the COVID-19 crisis](#) ("Pandēmiska peļņas gūšana: kā noziedznieki izmanto Covid-19 krīzi"), 2020. gads.

¹³ [ESAO un EUIPO, *Misuse of E-Commerce for Trade in Counterfeits*](#) ("E-komercijas ļaunprātīga izmantošana viltojumu tirdzniecībā"), 2021. gads, un [ESAO, *E-Commerce Challenges in Illicit Trade in Fakes*](#) ("E-komercijas izaicinājumi viltojumu nelikumīgā tirdzniecībā"), 2021. gads.

¹⁴ Piemēram, izmantojot influenceru mārketinga stratēģijas un specializētas reklāmas, kā arī pārdošanu, ko veic ne vien tradicionālie mazumtirgotāji, bet kas arvien biežāk notiek arī caur iepirkšanos tiešraidē un nelikumīgām tiešām piegādēm.

– Pārvadājumi pa jūru konteineros joprojām ir galvenais veids, kā tiek transportētas viltotas preces, kas aizturētas pie ES ārējām robežām. Tomēr e-komercija veicina viltojumu sūtīšanu mazās pakās, kas viltotu preču atklāšanu un pārtveršanu padara sarežģītāku, laikietilpīgāku un dārgāku. Kopumā viltotāji izmanto šādas nepilnības: – dažkārt neoptimālo sadarbību starp tiesībsardzības iestādēm, jo īpaši pārrobežu izmeklēšanā, un faktu, ka šo iestāžu cilvēkresursi un finanšu resursi ir ierobežoti; – faktu, ka tiesību īpašnieki un tiesībsardzības iestādes nepietiekami plaši izmanto jaunās tehnoloģijas, kā arī faktu, ka elektroniskās sistēmas/datubāzes/komunikācijas kanāli nedarbojas optimāli vai nav sadarbspējīgi; – to, ka dažādi starpnieki nevēlas vairāk kā vien izpildīt minimālo juridisko pienākumu, un to, ka nav ciešas sadarbības un informācijas apmaiņas starp tiesībsardzības iestādēm, tiesību īpašniekiem un citiem starpniekiem. Ņemot vērā iepriekš izklāstītās problēmas, ko vēl vairāk saasina Covid-19 krīze, varētu būt vajadzīgs īpašs instruments, lai rezultatīvāk apkarotu viltošanu.
ES rīcības pamats (juridiskais pamats un subsidiaritātes pārbaude)
Juridiskais pamats
Šīs iniciatīvas pieņemšanas juridiskais pamats būtu atkarīgs no notiekošo apspriežu rezultātiem.
Praktiska ES rīcības nepieciešamība
Iniciatīvas mērķis būs aizsargāt vienotā tirgus integritāti. Viltotu preču tirdzniecības pārrobežu raksturs un to izplatīšana tiešaistē nozīmē, ka dalībvalstis vienas pašas to nevar izdarīt. Tāpēc ES iesaiste ir labākais scenārijs.

B. Ko un kādā veidā ar iniciatīvu plānots panākt

ES rīkkopas pret viltošanu **vispārīgais mērķis** būs iezīmēt saskaņotu, iedarbīgu un koordinētu rīcību pret viltošanu — gan tiešsaistē, gan reālajā vidē.

Šīs iniciatīvas **konkrētie mērķi** būs šādi:

- precizēt darbības, pasākumus un uzdevumus, ko tiesību īpašnieki un starpnieki tiešsaistē un reālajā vidē varētu uzņemties, lai savus pienākumus pildītu sadarbīgi un informācijas apmaiņas gaisotnē;
- uzlabot sadarbību starp tiesību īpašniekiem, starpniekiem un valsti un ES publiskajām iestādēm;
- veicināt rezultatīvu un efektīvu informācijas apmaiņu starp visiem galvenajiem dalībniekiem;
- veicināt tādu inovāciju, attiecīgu rīku un jaunu tehnoloģiju izstrādi un izmantošanu, ar kuriem varētu novērst un atklāt viltošanas darbības.

Iniciatīva balstīsies uz esošajām un vēl nepabeigtajām ES likumdošanas un politikas iniciatīvām, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā izmantoto pieeju “sekojiet naudai”, un tajā ietilps:

- tādi pamatprincipi dalībvalstīm, tiesību īpašniekiem un starpniekiem, kuri tos mudina veikt jaunus pasākumus un jaunu instrumentu un pieeju izstrādē veicināt inovāciju;
- pavadošs dienestu darba dokuments, kurā izklāstīts iniciatīvas pamatojums un aprakstīta labā prakse, ko jau īsteno galvenie publiskā un privātā sektora dalībnieki valstu, ES un pat pasaules līmenī¹⁵;
- virkne citu rīku, piemēram, datubāzes un elektroniskas sistēmas, praktiski norādījumi, kontrolesaraksti, standarta veidlapas, e-mācību moduļi un izpratnes veicināšanas materiāli, kas jā dara pieejami tīmekļa platformā; šos instrumentus vajadzētu izstrādāt un/vai uzlabot un racionalizēt, izmantojot mērķorientētus valstu un ES projektus.

Vairums pamatprincipu, labas prakses piemēru un instrumentu, kas izstrādāti kā daļa no ES rīkkopas cīņai pret viltošanu, varētu izrādīties noderīgi arī pirātisma apkarošanai; kā piemēru šeit var minēt tiešsaistes starpnieku brīvprātīgās darbības, ciešāku sadarbību starp valstu izpildiestādēm un informācijas apmaiņu.

Attiecībā uz **starpniekiem tiešsaistes un reālajā vidē** (piemēram, tirdzniecības vietām, sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem, reklāmas nozari, transporta un loģistikas uzņēmumiem, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, izīrētājiem, domēnu nosaukumu reģistratoriem un reģistriem, mobilo lietotņu veikaliem, cenu salīdzināšanas portāliem, meklētājprogrammām, interneta pakalpojumu sniedzējiem, specializētiem serveru pakalpojumu sniedzējiem) pamatprincipos un labajā praksē varētu ietvert sekojošo:

- nozīmēt vienotu kontaktpunktu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanai;
- veikt konkrētas proaktīvas un samērīgas darbības un izstrādāt instrumentus¹⁶, kurus starpnieki var izmantot brīvprātīgi un kuros paredzētas atbilstošas garantijas, kas atvieglotu sadarbību un informācijas apmaiņu;
- koordinēt ar tiesību īpašniekiem tiesvedību, kurā tie vēršas pret IĻ pārkāpējiem, kuri nodara vislielāko kaitējumu.

Attiecībā uz **digitālo starpniecības pakalpojumu sniedzējiem** ir jānodrošina saskaņotība ar (ierosināto) [Digitālo pakalpojumu tiesību aktu](#).

Attiecībā uz **tiesību īpašniekiem** principi un labā prakse varētu būt šādi:

- nozīmēt vienotu kontaktpunktu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanai;
- aktīvāk iesaistīties un izmantot rīkus un sistēmas, ko publiskās iestādes un starpnieki darījuši pieejamus, lai veicinātu sadarbību un informācijas apmaiņu;
- iesniegt [pieprasījumu rīkoties](#), lai pieprasītu muitas dienestiem rīkoties attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka ar tām pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības, un veikt attiecīgus turpmākos pasākumus;
- veikt pienācīgas pārbaudes attiecībā uz saviem uzņēmējdarbības partneriem, lai piegādes ķēdē padarītu caurskatāmāku¹⁷.

Attiecībā uz **valstu un ES publiskajām iestādēm** (piemēram, administratīvajām struktūrām, muitu, policiju un tirgus uzraudzības iestādēm, tiesnešiem un prokuroriem) pamatprincipi un laba prakse varētu būt šādi:

- katrā dalībvalstī iecelt koordinatoru, kas atbild par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu;
- nodrošināt koordinatoriem lielākas manevrēšanas iespējas, lai tie kontroles un izpildes pasākumus varētu pielāgot jauniem izaicinājumiem;

¹⁵ Piemēram, [Saprašanās memorands par viltotu preču tirdzniecību internetā](#); [Saprašanās memorands par reklāmu tiešsaistē un intelektuālā īpašuma tiesībām](#); ESAO Nelikumīgas tirdzniecības apkarošanas darba grupa, kuras birojā aktīvi darbojas Eiropas Komisija un EUIPO novērošanas centrs; EUIPO pārdomu dokumenti par [maksājumiem](#), [domēnu nosaukumiem](#) un [sociālajiem medijiem](#), 2021. gads; Eiropas Komisija, [Study on evaluation of practices for combating speculative and abusive domain name registrations](#) (“Pētījums par spekulatīvu un ļaunprātīgu domēnu nosaukumu reģistrācijas apkarošanas prakses novērtējumu”), 2020. gads; AIM un BASCAP, [Joining forces in the fight against counterfeiting – intermediaries’ best practices](#) (“Apvienot spēkus cīņā pret viltošanu — starpnieku paraugprakse”), 2019. gads; EUIPO, [Knowledge and Awareness Building Seminar, International Cooperation and the Role of Intermediaries](#) (“Zināšanu un izpratnes veidošanas seminārs. Starptautiskā sadarbība un starpnieku loma”), 2017. gads; EUIPO, [Study on voluntary collaboration practices in addressing online infringements \[...\]](#) (“Pētījums par brīvprātīgas sadarbības praksi pārkāpumu novēršanā tiešsaistē [...]”), 2016. gads.

¹⁶ Šādi instrumenti atsevišķos gadījumos varētu ietvert automatizētus rīkus, neskarot Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punktu.

¹⁷ Tiks panākta saskaņotība ar [Ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības iniciatīvu](#) un [Ilgtspējīgu produktu iniciatīvu](#). Skat. arī Eiropas Komisijas [Pētījumu par pienācīgas pārbaudes prasībām piegādes ķēdē](#), 2020. gads.

- izveidot kanālus un IT rīkus faktiskai sadarbībai dalībvalstīs un starp valstu un ES struktūrām¹⁸, jo īpaši, lai nodrošinātu saskaņotību starp iniciatīvām un tīkliem, un atvieglot pārrobežu izmeklēšanu;
- ES līmenī stiprināt [kopīgo stratēģiju cīņai pret noziegumiem intelektuālā īpašuma jomā](#)¹⁹ ar nolūku uzlabot sadarbību starp struktūrām²⁰ un panākt, ka partneri savā starpā saskaņo stratēģijas noziegumu apkarošanai IJ jomā.

ES rīkkopa ir daļa no [ES Stratēģijas organizētās noziedzības apkarošanai 2021.–2025. gadam](#). Tāpēc ir nepieciešams to saskaņot ar pārējiem stratēģijas aspektiem, [ES Muitas rīcības plānu 2018.–2022. gadam, lai apkarotu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumus](#), jauno [ES Muitas rīcības plānu](#) un [EMPACT](#) (Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem)²¹, jo īpaši attiecībā uz tiesībsardzību.

Attiecībā uz **galvenajiem publiskā un privātā sektora dalībniekiem** pamatprincipi un laba prakse varētu būt šādi:

- veicināt lietderīgu informācijas (tostarp persondatu) apmaiņu atbilstīgi ES datu aizsardzības un konkurences tiesību aktiem, lai novērstu un atklātu viltošanas darbības²²;
- sekmēt informācijas apmaiņas rīku lietošanu un uzlabot tos²³;
- uzlabot piegādes ķēžu aizsardzību pret viltotu preču vai komponentu iefiltrēšanu, piemēram, aizsardzībā izmantojot jaunas tehnoloģijas (tādas kā datizrace, attēlu atpazīšana ar mākslīgo intelektu un bloķēžu risinājumi)²⁴;
- veicināt un stiprināt publiskā un privātā sektora partnerības, piemēram, atbalstot izpratnes veicināšanas pasākumus²⁵ un uzlabojot publiskā un privātā sektora sadarbību pirms IĪT tiesībsardzības operācijām, to laikā un pēc tām²⁶;
- uzlabot apmācību valsts iestādēm, jo īpaši tiesībsardzības un tiesu iestādēm²⁷, starpniekiem un tiesību īpašniekiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);
- pētīt alternatīvu strīdu izšķiršanas mehānismu potenciālu, jo īpaši mediācijas iespējas tiesību īpašnieku un starpnieku strīdu risināšanā²⁸.

Paredzamā ietekme

Lai gan ir paredzams, ka iniciatīva pakāpeniski palīdzēs gūt labākus rezultātus viltošanas apkarošanā, tā būtiski neietekmēs ekonomiku, sociālo jomu vai vidi.

Turpmākā pārraudzība

Vajadzības gadījumā iniciatīvai tiks pievienoti kritēriji, pēc kuriem varētu novērtēt progresu, pamatojoties uz informāciju, ko sniegušas dalībvalstis, [EUIPO novērošanas centrs](#), tiesību īpašnieki un starpnieki.

C. Labāks regulējums

Ietekmes novērtējums

Lai gan ir paredzams, ka iniciatīva pakāpeniski palīdzēs gūt labākus rezultātus viltošanas apkarošanā, tā būtiski neietekmēs ekonomiku, sociālo jomu vai vidi. Tāpēc ietekmes novērtējums nav nepieciešams.

Kā analītisku un pierādījumu pamatu iniciatīvas atbalstam varētu sagatavot Komisijas dienestu darba dokumentu. ES rīkkopā un jo īpaši iespējamajā Komisijas dienestu darba dokumentā tiks ņemti vērā būtiski faktiski pierādījumi, kas gūti dažādos pētījumos un ziņojumos, ko nesen veicis un sagatavojis galvenokārt [EUIPO novērošanas centrs](#). Šos pierādījumus papildinās literatūras pārskats. Iniciatīvas pamatā būs arī [prakses piemēri, kas apzināti saprašanās memorandos, kuru īstenošanu atbalsta Komisija](#), intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā izmantotā pieeja “sekojiet naudai” un pieredze ar pašreizējiem projektiem/instrumentiem, ko izstrādājis [EUIPO novērošanas centrs](#).

¹⁸ Piemēram, Eiropas Komisija, [EUIPO](#), Eiropola [koordinētā koalīcija pret noziegumiem intelektuālā īpašuma jomā \(IPC3\)](#) un [Eurojust](#).

¹⁹ Sadarbība starp Eiropas Komisiju, [EUIPO](#), Eiropolu, [Eurojust](#) un [CEPOL](#), kuriem nesen pievienojās arī [Frontex](#) (vairāk informācijas [šeit](#)).

²⁰ [EUIPO, Interagency cooperation at national and international level: an assessment of good practices for improving IPR enforcement](#) (“Starpiestāžu sadarbība valsts un starptautiskā līmenī: labas prakses novērtējums intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas uzlabošanai”), 2021. gada maijs.

²¹ Skat. [Padomes 2021. gada 26. maija secinājumus, ar kuriem 2022.–2025. gadam nosaka ES prioritātes ar EMPACT starpniecību īstenotai cīņai pret smagu un organizētu noziedzību](#).

²² Konkrēti tas nozīmē uzturēt precīzas un pilnīgas domēna nosaukuma un reģistrācijas datu datubāzes (tā dēvētie “WHOIS dati”) un nodrošināt likumīgu piekļuvi šādiem datiem nolūkos, kas saistīti ar cīņu pret domēnu nosaukumu sistēmas (DNS) ļaunprātīgu izmantošanu un ar tādu efektīvu pasākumu veikšanu, kas mazinātu DNS ļaunprātīgu izmantošanu, tostarp viltošanu. Skat. [priekšlikumu Direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kiberdrošību visā Savienībā \(TID2\)](#), un ieteikumus, kas Piešķirto nosaukumu un numuru interneta korporācijai (ICANN) sniegti dokumentā [second Security, Stability, and Resiliency \(SSR2\) Review Team Final Report](#) (“otrās drošības, stabilitātes un noturības pārskatīšanas komandas (SSR2) noslēguma ziņojums”) attiecībā uz pasākumiem ar mērķi novērst DNS ļaunprātīgu izmantošanu.

²³ Skat., piemēram, Komisijas Viltošanas un pirātisma apkarošanas sistēmu (COPIS), Krāpšanas apkarošanas informācijas sistēmu (AFIS), [Konteineru pārvadājumu uzraudzības sistēmu](#), [EUIPO II tiesībsardzības portālu](#), Eiropola [Drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammu \(SIENA\)](#) un Pasaules Muitas organizācijas [IĪT CENcomm grupas darbu](#).

²⁴ Skat., piemēram, [EUIPO bloķēžu piltoprojektu viltojumu novēršanas jomā Anti-Counterfeiting Blockathon pilot project](#); [EUIPO, Viltošanas apkarošanas tehnoloģiju rokasgrāmata](#), 2021. gads; [EUIPO, IP Infringement and Enforcement: Tech Watch Discussion Paper](#) (“Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi un izpilde: Tech Watch pārdomu dokuments”), 2020. gads; [EUIPO, Automated Content Recognition: Discussion Paper – Phase 1](#) (“Automatizēti satura atpazīšanas rīki: pārdomu dokuments, 1. posms”), 2020. gads.

²⁵ Skat., piemēram, [EUIPO novērošanas centra sabiedrības izpratnes veidošanas kampaņu repozitoriju](#).

²⁶ Skat., piemēram, šādas operatīvās darbības: [Pangea XIV](#) (medicīniskas preces), [Postbox II](#) (preču piegāde, izmantojot pasta/kurjerpasta pakalpojumus), [Hygiea](#) (ātrās aprites patēriņa preces), [Opson X](#) (pārtika un dzērieni) un [Aphrodite](#) (sociālie mediji).

²⁷ Skat., piemēram, [specializētus zināšanu uzkrāšanas pasākumus](#), ko [EUIPO novērošanas centrs](#) izstrādājis sadarbībā ar Eiropas Komisiju, ES aģentūrām (piemēram, [CEPOL](#)) un starptautiskajām organizācijām.

²⁸ Skat., piemēram, [EUIPO Apelācijas padomju strīdu alternatīvās izšķiršanas pakalpojumus \(ADRS\)](#).

Apspriešanas stratēģija
Kāpēc rīkojam apspriešanu
Uzaicinājuma iesniegt pierādījumus mērķis ir apkopot visu attiecīgo publiskā un privātā sektora ieinteresēto personu viedokļus, kā arī no šīm personām ievākt pierādījumus. Sabiedriskā apspriešana nenotiks. Taču Komisija izmanto augsta līmeņa tehniskās sanāksmes un konferences, piemēram, Komisijas IĻ politikas ekspertu grupas (GIPP) sanāksmes, Padomes darba grupas “Intelektuālais īpašums” sanāksmes, abus saprašanās memorandus un EUIPO novērošanas centru, kā arī rezultātus, kas gūti 2021. gada Starptautiskajā samītā par intelektuālā īpašuma aizsardzību. Tā arī rīko dialogu ar ieinteresētajām personām, lai no tām uzrunātu pēc iespējas vairākas (piemēram, starpniekus, tiesību īpašniekus, tiesībaizsardzības iestādes un patērētāju apvienības). Šajā nolūkā tā organizē daudzpusēju dialoga sanāksmi un mērķtiecīgus darbseminārus ar konkrētām interešu grupām (tādām kā sociālo mediju platformas, domēnu nosaukumu ekosistēma²⁹, maksājumu pakalpojumu sniedzēji un transporta un loģistikas nozare), kā arī sanāksmes par horizontāliem jautājumiem, piemēram, informācijas apmaiņu. Kopsavilkuma ziņojums, kurā apkopoti visi apspriešanas rezultāti, tiks pievienots kā pielikums iniciatīvu pavadošajam Komisijas dienestu darba dokumentam.
Mērķauditorija
Ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriešanās, bija valstu, ES un starptautiskas publiskās iestādes, intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieki (jo īpaši MVU, kuru viedoklis tika uzklauts ar reprezentatīvu uzņēmumu apvienību starpniecību), starpnieki tiešsaistes un reālajā vidē, kurus šie jautājumi skar visvairāk, EUIPO novērošanas centra tīkls, patērētāju organizācijas un nevalstiskās organizācijas.

²⁹ Piemēram, saistībā ar notiekošo [Komisijas pētījumu par domēnu nosaukumu sistēmas \(DNS\) jaunprātīgu izmantošanu](#).